

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Khuen-Héderváry gróf a Balkán-kérdésről

Khuen-Héderváry gróf e napokban egy ujságíró előtt a külpolitikai helyzetről és a balkán-kérdésről igen érdekes nyilatkozatokat tett. E nyilatkozatok azonban nemcsak érdekesek, hanem — minthogy Khuen-Héderváry gróf egyúttal az egész balkáni problémának, monarkiánkat leginkább érintő részének, a *délszláv* kérdésnek legalaposabb ismerője — alkalmasak arra is, hogy jelenleg egész Európának diplomáciáját foglalkoztató kérdésekről a közönséget helyesen tájékoztassák.

A *Balkán-helyzetet* Khuen gróf annyira konfuzusnak és tulfeszültnek látja, hogy ez az állapot nem tarthat már sokáig. A dolgoknak rövidesen el kell rendeződnie. Érthető ez a konfuzió, hisz oly kérdés oldódik meg, mely másfél század óta tartja, néha lázban, de állandó aggodalomban Európát. Am a megoldás iránya éppen az *ellenkező irányt vette*, mint amelyiktől félték, tartottak. *Összetörte az évszázados babonás hitet a szláv egységben, Oroszország mindenhatóságában* és világhatalmi törekvéseiben. Nincs szlávegység és nincs orosz mindenhatóság. A dolgok a Balkán-háboru óta úgy alakultak, hogy a monarchia és Oroszország antagonizmusa önként megszűnik és a mi érdekeink, bármily paradoxnak látszik ez az állítás, Oroszország érdekeivel sok tekintetben azonosak lesznek. A dolgok ránk nézve kedvezően alakulnak. Bennünket nem lehet hódító szándékkal meggyanusítani és nem kell most már orosz imperialista szándékok ellen résen lennünk. A Balkán a Balkán-népeké lett és ez a megoldás nekünk a legkedvezőbb.

Nagy-Szerbia kérdéséről, mely a háboru után Bosznia, Horvátország és a délvidek közé ékelődve állandó veszedelme lehet a monarkiának, Khuen gróf így nyilatkozott:

— *Nagy Szerbia? Ez is a babonák közé tartozik.* Mennyivel lesz nagyobb Szerbia? Százezer, mondjuk kétszázezer emberrel. Nem szerbbel, hanem bolgárral, albánnal, cigánnyal, ami Szerbiát is megajándékozta a nemzetiségi kérdés gyönyöreivel, idő kell — nagy idő — a háboru sebeinek begyógyítására is. Számolni kell azzal is, hogy Bulgária nem fog belenyugodni a dolgok mostani elrendeződésébe s hosszú ideig — sajnos — új harcra, új revanchre-ra készülés foglalja le a Balkán-népek kulturára fordítható erőit. Bár az új háboru Bulgáriára tragikus eredménnyel végződött, bizonyosra vehető, hogy a bolgár népnek belső erejénél fogva, nagy jövője van. De épp ezért volt ez előrelátható is. Szerbiának csak most volt kilátása Bulgária letörésére. De a vereség dacára is

nagy jövője van Bulgáriának s normális körülmények között — Szlivnica és Pírot megmutatta — nem kétséges egy szerb-bolgár háboru eredménye. A revanche-gondolat élni fog ott lenni s a nagy Szerbia aggodalmát ezért is, nemcsak ezért fontosnak tartom.

Arról, hogy egy a monarchiával ellenséges Balkán-szövetség alakul orosz protektorátus alatt, nagy alaposággal és világos élelátással szól Khuen gróf:

— *Románia* természetes antipódja Bulgáriának területi kérdésekben. Azt talán még a legelvakultabb pánszláv sem állíthatja, hogy Bulgária és Szerbia között belátható időn belül jó viszony lesz. A görög már most a román szövetséget keresi Szerbia ellen. Nem látom hát, hogy milyen elemekből alakulhat ki ez az ellenséges Balkán-bund. A Balkánon ezután négy nagyobb ország lesz s ezek közül kettő mindig bennünk fogja támaszát keresni. Mindegy, hogy melyik kettő. *A helyzet ránk nézve sokkal kedvezőbb, mint bármikor volt.* Hisz csak meg kell figyelni a diplomáciai akciókat. Mindenütt, minden Balkán-államban az történik, ami Bulgáriában 1886-ban. *A felszabadult szabad államoknak nem kell protektor.* S ez természetes. Szerbiának, Romániának, Görög országnak nem kell semmilyen protektorátus, Bulgáriának sem. *Orosz protektorátus sem. A monarchiáé sem kellene, de mi nem is erőszakoljuk.* S ez jól van így, éppen azért, mert így természetes. Nagyon óvatosságnak kell lenni a kijelentésekben s nem szeretnék ártani, de most is az az érzésem már, hogy a hegemoniára törekvő pánszlávizmussal rosszul megy. Hiába parancsol. Senki sem fogad szót. A pánszlávizmus ma a Balkánon „ein Gott, der nicht blitzen und schlagen kann“. *A monarchia iránt ellenséges Balkán-szövetségnek nincs meg a lehetősége.* Hiányzik az elemek, a miből összetevődhetnék.

Ebben a helyzetben a monarchia külpolitikája adva van. A Balkán-dolgok rendezését teljesen át kell engedni a Balkán-népeknek. Minden európai beavatkozás csak féltékenységet, rivalitást, bonyodalmakat szül. Hiba volna a bolgár-szerb kérdésben is valami nagyobb akciót kezdeni. Majd elintéződik ez magától is. El kell fogadni az adott helyzetet, mely ránk nézve a legkedvezőbb. A Balkán felszabadította önmagát. Ezzel az orosz misszióhoz fűzött aggodás megszűnt és megszűnt a monarchia intervenciójának szükségessége is.

= **A vöröskereszt új főgondnoka.** Ferenc Szalvátor főherceg, védnökhelyettes báró Felitzsch Berthold cs. és kir. kamarás közigazgatási bírónak a magyar szent korona országai vöröskereszt egylete központi főmegbízott-főgondnokává választását megerősítette.

Az új horvát kormány

rezsimváltozás a hivatalos lapban.

A hivatalos lap mai száma közli a horvát rezsim-változásra vonatkozó következő királyi kéziratokat:

Kedves gróf Tisza! Előterjesztésére Önt a horvát-szlavon dalmátországi miniszter teendőinek ideiglenes ellátásától ezennel kegyelemben felmentem.

Kelt Bad-Ischlben, 1913. évi július 21-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Gróf Tisza István s. k.

Kedves gróf Pejacsevich! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére Önt horvát-szlavon-dalmátországi társanélküli miniszteremmé ezennel kinevezem.

Kelt Bad-Ischlben, 1913. évi július 21-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Gróf Tisza István s. k.

Kedves Cuvaj! Önt, magyar miniszterelnököm után előterjesztett kérelmére horvát-szlavon-dalmátországi báni és királyi biztos állásától kegyelemben felmentem s ezen alkalomból Önnek és törvényes utódainak a magyar bárói méltóságot díjmentesen adományozom.

Kelt Bad-Ischlben, 1913. évi július 21-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Gróf Tisza István s. k.

Kedves dr. báró Skerlec! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére Önt Horvát-Szlavonországokba királyi biztosommá ezenel kinevezem és felhívom, hogy a normális állapotoknak Horvát-Szlavonországokban oly annyira kívánatos mielőbbi helyreállítását a Magyarországgal fennálló közjogi kapcsolatnak változatlan fentartása mellett készítse elő és vonatkozó javaslatait annak idején terjessze Elém.

Egyúttal Önnek ez alkalomból a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozom.

Kelt Bad-Ischlben, 1913. évi július 21-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Gróf Tisza István s. k.

Esküdtétel után.

Bécs, július 23. Tisza István gróf miniszterelnök, Pejacsevich Tivadár gróf horvát miniszter és Skerlec Iván báró királyi biztos ma reggel Ischlből ideérkeztek.

Bécs, július 23. Az új királyi biztos ma délelőtt a miniszterelnökkel együtt a külügy-miniszteriumba ment, ahol hosszabb ideig tanácskoztak Berchtold gróf külügyminiszterrel. Délután mindketten visszautaztak Budapestre, Skerlec báró pedig szombaton Zágrábba megy és elfoglalja hivatalát.

Uj bánhelyettes.

Zágráb, július 23. A horvát fővárosban teljes nyugalom van. A politikai pártok vezetői meglehetősen hidegvérrel várják az új rendszer további fejleményeit. Az unionisták természetesen meg vannak elégedve, a szerb-horvát koalíció tartózkodó állást foglal el, Starcsevicsék pedig — kicsit félnek.

Unkelhüsser bánhelyettes és belügyi osztályfőnök a következőképp nyilatkozott a várható személyi változásokról:

— Még eddig semmi sem történt. A királyi biztos érkezésének ideje és fogadtatásának módja még nincs meghatározva.

— Minő személyi változások lesznek a kormányzásban?

— E tekintetben Skerlecz báró fog dönteni, ha megjön. Én a magam részéről őszintén örülök, hogy rövidesen visszatérhetek Budapestre.

Bizonyos tehát, hogy az osztályfőnök eltávozik helyéről. Utódjául emlegetik többek között Accurti Milán volt zágrábi főügyészt, akit azonban a szerbek erős ellenszenvvel fogadnának.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Unkelhauser Károly dr. bányhelyettes Budapestre érkezett. Itt bevárja Skerlecz dr. királyi biztost és rendelkezésére bocsátja állását. Egészen bizonyos, hogy Unkelhauser dr. visszamegy a horvát minisztériumba, ahol az elnöki osztály vezetője lesz.

Cuvaj báró bucsukihallgatása.

Ischl, július 23. Őfelsége ma délelőtt kihallgatáson fogadta Cuvaj báró volt királyi biztost, aki köszönetet mondott a bárói rangal történt kitüntetéséért.

A Kereskedő Társulathól

(Kardos László elnök beköszöntője. — A felső kereskedelmi iskola új vezetője. — A Társulat tiszteletbeli tagjai. — Új felügyelő bizottság és elnöki tanács.)

A Debreceni Kereskedő Társulat július 6-án tartott tisztújító közgyűlésén újonnan alakult választmány, — mely alkalommal a társulat elnökévé tasnádi Kardos László, al-elnökévé Sesztina Jenő, választmányi tagokul Bechert Manó, Békés Lajos, Csanak József, Donogán István, Fleischmann Mór, Falk Lajos, Félégházy János, Jóna János, Kernhofer József, Kontsek Géza, Kaszanvitzky Andor, Lukács Armin, Lusztig Károly, Lőkövits Artur, Mayer János, ifj. Schwarcz Vilmos, Szent-Királyi Tivadar, Szántó Győző, Szabó Sándor, Várray János, a számvizsgáló bizottság tagjaiul pedig Haendel Vilmos, Somossy László, Stern József választották meg — folyó hó 20-án tartotta első ülését.

Kardos László elnök tetszéssel fogadott tartalmas beszédben ismertette azokat az irányelveket, amelyeket a társulat és tanintézetének vezetésében követni szándékozik, különösen kiemelve, hogy a közgyűlés által már elfogadott módosított alapszabályokban gondoskodás történt arról, hogy a társulat tagjai sorában Debrecen valamennyi kereskedője helyet foglalhasson és érdekeik hathatós támogatásban részesülhessenek. Az alapszabályoknak kormányhatósági jóváhagyás után intézkedés történik arra nézve, hogy a társulat, mint szaktestületnek működése, a kereskedelem minden ágára kiterjedő szélesebb alapokra helyeztessék.

Bejelentette ez alkalommal az elnök, hogy a tanintézet nagyérdemű, vasszorgalmu, kiváló igazgatója: Fábrián Lajos Mór, aki a közeljövőben nyugalomba kíván menni, utódjául a lelépett választmány Greiner Mihályt, a pozsonyi felső kereskedelmi iskola nagy tudású tanárát választotta meg, aki a tanintézet vezetését augusztus 1-én igazgató-helyettesi minőségben veendő át. Az elnök megleg szavak kíséretében mutatta be az ülésen megjelent Greiner Mihályt, aki megköszönte a részére előlegezett bizalmat. Büszkévé teszi — ugymond — az a tudat, hogy hazánk egyik legrégibb, országos hírű, legkiválóbb szakiskolája bízott gondjaira és olyan iskolafentartónak lehet munkatársa, mint a Kereskedő Társulat, amelyet úgy a szakiskolák körében, mint az illetékes felsőbb hatóságok körében a legszakavatottabb, legfelkészültebb iskolafentartónak ismerik el. Örömmel jött Debrecenbe, ebbe a hatalmasan fejlődő puritán magyar városba, ahol máris otthonosan éri magát s törekedni fog arra, hogy a debreceni kereskedők eme nagykiterjedésű, hatalmas iskolája, a fentartó nemes intenciójához képest, ne csak sablonos szakhivatalnok-nevelő iskola, hanem a gyakorlati kereskedelem érdekeit mindenben megértő olyan szakiskola legyen, amely a világkereskedelem szolgálatában is megállhassa — hazánk gazdasági kulturájának javára — az őt megillető helyet.

A választmány elhatározta, hogy a közgyűlés által a társulat tiszteletbeli tagjaiul megválasztott Kovács József polgármester, szentimrei Morlin Emil miniszteri tanácsos, Schack Béla dr. és Kirchner Béla kir. főigazgatók részére kiüldöttségileg átadandó tagsági okleveleket iparművészi terv alapján elkészítteti; a társulat fennállásának 200-ik évfordulóját megfelelő módon megünnepli; a Kereskedelem Oktatásügyi Nemzetközi Egyesület által ez évben Budapestten tartandó nagyintőségű kongresszusra a tagtársak, pénzintézetek és iparvállalatok figyelmét körlevélileg hívja fel. Engedélyt adott arra, hogy a társulat 18-ik századbéli nemesi kiváltságlevelei, könyvei, érdekesebb iratai a K. O. N. E. által a kongresszussal kapcsolatban tartandó kereskedelem-történeti kiállításra felküldeszenek.

Végül megalakította a választmány az iskolai felügyelő bizottságot és elnöki tanácsot. A felügyelő bizottság elnökévé ismét Kernhofer József, tagjaiul Bechert Manó, Donogán István, Lukács Armin, Mayer János, ifj. Schwarcz Vilmos, Szántó Győző, Szávay Gyula, Szent-Királyi Tivadar és Várray János; az elnöki tanács tagjaiul pedig Kaszanvitzky Andor, Mayer János és ifj. Schwarcz Vilmos választották meg.

A kolerás Duna

Temesszigeten nincs új beteg. Negyvenhat halott Belgrádban. A belügyminiszter rendelete.

A Temessziget községben előfordult három koleragyanus haláleset és egy komáromi megyei gyanus megbetegedés következtében erélyes óvintézkedésekre van szükség, hogy a kolera át ne terjedjen Magyarországra a kolera-fertőzött Szerbiából, ahol a szörnyű járvány tudvalevően roppant számmal szedi áldozatait. A belügyminiszterium körrendeletben hívta föl a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy a kolera behurcolását megakadályozó intézkedéseket haladéktalanul foganatosítsák s így minden remény megvan az iránt, hogy ez a rémes veszedelem reánk zudul.

(A temesszigeti kolera.)

Temesvárról táviratozzák: A hatóságok erélyes intézkedéseinek köszönhető elsősorban, hogy az aldunamenti vidéken a kolera-járvány szűnőben van. — Temessziget községben, ahol négy ember betegedett meg koleragyanus tünetek között és ezek közül három meghalt, a negyedik pedig a javulás útján van, újabb megbetegedés nem fordult elő és remélhető, hogy újabb áldozata már nem lesz a pusztító vésznek. Ferenczy Sándor alispán haladéktalanul eszközölt intézkedéseinek tudható be, hogy sikerült a kolera tovaterjedését megakadályozni.

Téry Ödön dr. egészségügyi főfelügyelő még Temesszigeten van, de ha újabb megbetegedés nem lesz, akkor ő is elhagyja a községet. Tegnap az a hír terjedt el, hogy a kolera egy negyedik áldozata is meghalt. — Ez a hír azonban téves. Volt egy tragikus haláleset, de az nincsen összefüggésben a kolera-ával. Nikolits Radivoj huszonöt éves legény ugyanis koleragyanus tünetek között halt meg és amikor a temetési menet elindult, az öreg Nikolits hirtelen összeesett és meghalt. Eleinte azt hitték, hogy fiától kapta meg a kolera-t és szintén a rémes betegségben pusztult el. — Klein József dr. járásorvos azonban megállapította, hogy az öreg Nikolits nem kolerában, hanem szívszélhűdés következtében halt meg.

Temesvári tudósítónk előtt Klein József dr. járásorvos a temesszigeti kolera-esetekről a következőképp nyilatkozott:

— Két nap óta egyetlen újabb megbetegedés sem történt. A hivatalos értesítés a bakteriologiai intézetből nem érkezett ugyan még meg, de két esetben minden valószínűség szerint koleráról van szó. Miképen történt a fertőzés? A Duna a nagy esőzések folytán megáradt s a Morava, amely a Dunába ömlik, magával hozta a bacillusokat. Mivel a lakosság Temesszigeten a Duna vizét issza, minden valószínűség szerint így történt a fertőzés. A lakosság most a Duna vizétől el van tiltva, félnek is a kolerától és így tartózkodnak a Duna vizének ivásától. Újabb megbetegedés nem történt és az egyik beteg már felgyógyult; remélhető, hogy a kolera továbbterjedése meg van akadályozva. Csendőrök őrzik a községet és azt senki sem hagyhatja el, míg a község a zár alól fel nem lesz oldva. Téry Ödön dr. egészségügyi felügyelő Kevevárán lakik még és itt várja be a miniszter további utasítását.

(A belügyminiszter rendelete.)

A belügyminiszterium megtejt minden intézkedést a veszedelem elhárítására. Tegnap újabb rendeletet küldött szét, amelyben felhívja a törvényhatóságok figyelmét arra, hogy a kolera elleni védekezésről szóló 1911. évi 110,000-ik számú szabályzatban előirt hatóságai intézkedéseket idejékorán és a legszigorubb ellenőrzés mellett tartásuk be. ezuttal újra külön is felhívja a belügyminiszterium a törvényhatóságokat a községeknek egészséges vízzel való ellátására, valamint arra, hogy a népesség egészségi állapotát esetleges gyanus megbetegedések és halálesetek szempontjából állandóan szigorú ellenőrzés alatt tartásuk és a gyanus esetek felmerüléssel az elkülönítés és a bakteriologiai vizsgálat stb. megtétele érdekében azonnal intézkedjenek. Utasította továbbá a törvényhatóságokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy a kolera, illetve a koleragyanus betegeknek felszerelt helyiségek álljanak készen, ugyszintén arra is, hogy előre megtegyék a szükséges intézkedéseket arra nézve, hogy ha a kolera föllépne, egy a hatóságok orvosokkal, ápolókkal, fertőtlenítő stb. szerekkel rendelkezzenek s az utóbbiakra már most megjegyzi a miniszter, hogy a törvényhatóságoknak erre vonatkozó intézkedését az ő részéről minden lehető támogatásban részesíti.

A belügyminiszter tegnap ezt a sürgönyt küldte szét a városoknak:

Város közönségének!

Szerbia, Belgrád, Obrenovac. Losarevac, Boljavac városaiban a kolera fellépése bakteriologiailag megállapított. Belügyminiszter.

A városok minden intézkedést megtettek, hogy a lakosságot ne találja készületlenül a fekete veszedelem.

(Negyvenhat halott.)

Zimonyból táviratozzák: Belgrádban ma már százan felül van a kolerabetegek száma, kolerában meghalt negyvenhat ember. Bár a szerb hatóság mindent megtesz, hogy a járvány terjedését megakadályozza, a legszigorubb intézkedések is hatástalanok, habár ma újabb megbetegedést nem jelentettek be.

Belgrádból táviratozzák: Az újvidéki „Srpsvo” haditudósítója, dr. Petrovics Úszkúiben kolerában meghalt. A minap Jovanovics szerb újságíró szintén a kolera áldozata lett.

(A komáromi eset.)

Komáromból táviratozzák: A komáromi járványkórházba tegnap beszállították Horváth János vasuti munkást, aki munkaközben rosszul lett. A munkás két óra múlva koleragyanus tünetek között meghalt a kórházban. Váladékát felküldték a pozsonvi vegyvizsgálóba.

Templomavatás Feketehegyen

Egyesült protestáns imaház.

Lélekemelő, megható ünnepély keretében avatták fel Feketehegyen, a Szepesség e híres üdülőtelepén az egyesült protestáns imaházat folyó hó 20-án. Az egyházi főhatóságot Könyves-Tóth Kálmán debreceni lelkész, Révész Kálmán kassai és Szontágh Sándor késmárki esperes, továbbá Gura Jenő merényi ev. és Göncy Pál eperjesi ref. lelkészek képviselték, kik az ünnepély méltó lefolyását magas színvonalu beszédekkel biztosították. Az áhítatos közönség színültig megtöltötte a felvidéki jellegzetes építészeti modorban emelt, igen szép templomot s a szív mélyéig meghatott érzésekkel áldozott a hit és hazaszeretet eszményeinek. A templomi istentiszteletet követő társaslakomán felekezeti különbség nélkül résztvett a fürdő egész közönsége s az emelkedett hangu felköszöntők szárnyán egyesült a testvériség és ember-szeretetet szent óhajtozásaiban. Különösen nagy hatást keltett Könyves-Tóth Kálmánnak szép alkalmi ódája, melyet egész terjedelmében közlünk:

TEMPLOM A FENYVESBEN.

Feketehegy díszes új templomában
Ósi fenyők körül kitör a dal.
Itt annyi illatos üde virág van,
Maga a környezet ősiatal.
Ki itt időz, látja öröme gyulva,
Mily ékes e bérckoszorus világ!
S ha a sors haragja vert bilincsbe, guzsba,
Nem érzed úgy azt a kemény igát!

A bujdosó előtt, ha elfeledte
A szép imát, mit anyjától tanult:
„Hogy Isten őrszeme viraszt felette“,
Mégint aranyködben uszik a mult.
Fohászt rebegve dobban mag a keble,
Gyönyör zaját megunva felsóhajt,
Hogy azt, amivel jobbik lénye telve,
Keresse üdvét s elüzze a bait.

Kis templom áll nagy hegy lankás tövében,
S hol annyi gyógyviz buzog szerteszét,
Mintha e ház volna virányos Éden.
Buzogni látjuk lelkünk gyógyszerét.
Pihenni jössz menekülni a gondtól,
De rémes árnya idáig kísér.
Figyelj . . . e templom ércharangja kondul,
S e néma árny utad elől kitér.

Ha otthonod ezer baja leigáz
S Isten házába jární nincs időd.
Jövel . . . ma tárva-nyitva . . . hiv e ház!
S életre kél, ki már csaknem kidőlt.
Pihenj, mulass! de ez eszmét ne üzd el,
Hogy a szív rejtékén szent tűz lobog.
Ne érd be elillanó barna füsttel,
Keressed azt, mi szükséges dolog!

Am forgolódjál mint a füрге Mártha,
Mellelte vigyázd a hü Máriát!
Amaz a Mestert csak ebédre várta.
Szívét az Ige nem ihleti át.
Mária Mestere lábához ülve,
Hevül azért, ami égi s örök.
Jutalma lön az idvezültek üdve,
Nem ingadoz, ha vész, ha mennydörög.

Kigyula a nap! . . . Jézus kertjébe lépve,
Aki boldog: kettős öröme lesz
S ki vándorolt borongva éi sötétbe:
Derűs, vidám hajnalra ébredsz.
Fohászt susog virág s fenyőfa lombja,
Mintha a porlényt arra intenék:
„Ha mi imádkozunk földig hafolva
Dicsérd te is világunk Istenét!“

Álljon e templom időtlen időkig!
Tanulja itt a késő nemzedék:
„Édes hazánk szerelme és erős Hit
Órízhetik magyarok nemzetét!“
Legyen e ház oly sziklavár, aminőt
Elődeink emeltek gyákoron.
Hódolt a szolgahad taboruk előtt.
Nevők ma már világító torony!

Inog hajónk? . . . odatekintve ráiok.
Magyar magyart védőkarral ölel.

Sirba temetve ezeréves átok.
S nem délibáb! . . . az a jobb kor közel!
Oh! jöjjetek seregestül e házba,
Hitért, hazáért esdekel imánk!
Remélve jót, magunkat megalázva,
Jézus segít, s eloszlik, ami bánt!

APRÓ RIPORTOK

*

A hírlapíró abban különbözik minden más írással foglalkozó egyéntől, hogy a nap eseményeit rögzíti papírra és pedig oly alakban, hogy az nemcsak formás, de igaz is legyen. Innen származott a megisztelő jelző a napi sajtó munkásaira, hogy ők: — *a nap krónikásai*. — Aki érzi ennek a meghatározásnak a nagyszerűségét, kell, hogy néha kimerészkedjék a napi sablonból s a valóság szemmel-tartásával próbálja az eseményeket a hírtartó megszokott vonalából kiráncigálni. Így születik aztán az „Apró riport“, mely talán nem foglal magában izgató, nagyszabású drámai jeleneteket, de mégis érdekesebb, mint-hogy az olvasó szeme átugorja azokat.

Szerelem miatt lopott.

Pár nap előtt egyik előkelő hivatalnok-család külföldről értékes küldeményt kapott. A feladó 500 koronára jelezte a csomagot, a mely alig pár kiló súlyt nyomott. Gobelinek, selyem kézimunkák voltak a küldeményben, mely egyik dugszagdag rokon adakozó szívét és kedvét volt hivatva dicsérni. A kézbesítő annak rendje és módja szerint le is adta a fuvarlevelet a megjelölt címre, ahol a család egyik fiatal sarja elismervényt is adott arról. Egyben konstataulta, hogy az érték éppen nem áll arányban a sullyal s néhány kiló ellenében „százakra“ rug a csomag értéke. — Ami éppen kapóra jött a szűkös anyagi viszonyok szirtein kapaszkodó fiatal urnak, ki bár még most került ki a középiskola szürke falai közül, igen élénk fantáziával és temperamentummal volt megáldva.

Nagyszerű tervet kovácsolt tehát a csomaggal vonatkozásban. Ugy gondolta ugyanis, hogy ebben alighanem pénzről, vagy más nemes fémről lehet szó. Vette a szállítólevelet, kizónázott a vasúthoz s kiváltotta a csomagot. Aztán kezdte kibontogatni, megnézte elől és hátul, kívül és belül, kiszedte valamennyi darabját, végig tapogatta annak minden szögét. Sehol egy darab arany vagy ezüst, akár egy fillér . . . Kapta magát és dühében az egész csomagot behajította egy üresen álló telekre.

A jó rokon pedig hiába várta a köszönő levelet, nem jött az hetek múlva sem. Erre ajánlott levélben kereste fel a hivatalnok családját és megkérdezte:

— Talán nem vagytok megelégedve az ajándékkal?

Persze, jött-ment a válasz ide-oda, a reklamáció is megtörtént, amíg kiszült a turpisság. Szerencsére, a rendőrség közvetítésével, valamennyi értékes darab megkerült.

— Nekem pénzre és nem selvemre volt szükségem! — mondta a kiváló maturandus, aki maga adta meg a nyomozáshoz az első adatot.

Péns kell a fiúnak.

Rédl Szigfrid máv. főellenőr szenvedélyesen gyűjtötte azokat az ezüstpénzeket, melyek „St. Schwarz“ aláírással voltak ellátva. Mintegy 300 korona értékű 5, 2 és 1 koronás ezüst pénze volt már ezekből. Az elmúlt héten is szerzett újjakat s összeolvasta azok számát. Másnap azonban megdöbbenve tapasztalta, hogy nemcsak maga érdeklődik a gyűjtemény iránt, hanem valaki más is. — Nyomban jelentést tett a rendőrségen, ahol meg is indult a nyomozás és pedig kitűnő eredménnyel. A rendőrség ugyanis a főellenőr cselédjének holmijai között megtalált egy pár „St. Schwarz“ jelzésű koronást, mire ez bűnbánóan vallotta be a lopást:

— Igen nagyon szerelmes vagyok egy fiatalemberbe! — mondta. Ez megkért, ad-

nék neki kölcsön pár forintot. Minthogy magának nem volt ilyen, kénytelen voltam a gyűjteményhez nyulni.

Negyven koronát megtaláltak Benedek Boriskánál, aki így vértanuságot szenvedett szerelméért.

Egy csecsemő sirhantja körül.

A debreceni rendőrséghez a napokban névtelen feljelentés érkezett. Elmondta a levél írója, hogy Faragó Julianna cselédleány, aki Egri Kálmán debreceni pékmesternél szolgált, 1911-ben anyai örököknek nézett eléje, tavaly meg is szülte gyermekét, melyet azonban nem nevelt fel. Mint a levél írója tudja, megfojtotta és a pékmester udvarán elásta az ujszülöttet.

A debreceni rendőrség nagy apparátussal vetette magát az eset után. Hortobágyi Ernő dr. rendőrfogalmazó több tanut kihallgatott a dologról s különböző térvallást állapított meg. Király Imre péktanonc ugyanis azt vallotta, hogy a csecsemőt a leány itt Debrecenben szülte meg és itta el Egri Kálmán pékmester udvarán. A megejtett nyomozás és ennek alapján történt ásatás azonban e részben semmi nyomot nem szolgáltatott, mert a hullát, vagy ennek porrészeit feltalálni nem lehetett.

Ezzel szemben Molnár Piroska azt állította, hogy neki is tudomása volt Faragó Julianna anyaságáról, aki mikor hat hónapos állapotban lehetett, hazament szüleihez, majd mikor visszatért mondta, hogy megszülette gyermekét, aki azonban meghalt és odahaza Szoboszlón ettemették.

Igy a nyomozás egyelőre fennakadt s az ügyészség közbejöttével a haiduszoboszlói rendőrkapitányságra vár a feladat, hogy a névtelen feljelentés valódiságáról meggyőződjenek. A megvádolt anya ugyanis időközben hazaköltözött s ez idő szerint is apia házában tartózkodik.

Általában most napirenden vannak a névtelen levelek, melyek utján sok ismeretlen sir körül lebben föl a titokzatos fátyol.

Színház

* Az Apollóban tegnap este bemutatott „Nordisk“-esték III-ik sorozata telt ház előtt folyt le, ami legjobban biztosítja a legújabb „Nordisk“ képek nagyszerűségét. „Az asz-szony hatalma“ című sláger kép és a többi mellék képek mind remekéi a kinó művészetnek. Ma és holnap látható még rendes árak mellett ez a szenzációs műsor.

* Az Uranus mai új műsora a Korona-Passageban: 1. Konstantinápoly, panorámakép. 2. A makkász-társaság, szenzációs történet két részben. 3. Pali mint patikus, bolondság. 4. A mongrove fa, ismeretterjesztő. 5. Móric moziszinész akar lenni, humoros. 6. Népies foglalkozás Havannában, ismeretterjesztő. 7. Veszélyes életkor, társadalmi dráma két részben. A „Nordisk“ filmcompagnie legsikerültebb képe, a főszerepet Psylander és Wieth Clára játsszák. Előadás kezdete este pont 8 és 10 órakor. Minden kép után van bemenet. Rendes helyárak. Holnap ez a műsor utoljára látható.

* Psylander és Wieth Clára játsszák a főszerepet az Uranus (Korona-passage) mai műsorának sláger képében: a „Veszélyes életkor“ című „Nordisk“ felvételi társadalmi drámában.

* A nyomorultak. Hugó Viktor halhatatlan remekműve sehol az országban olyan nagy érdeklődés mellett nem került bemutatásra, mint Debrecenben az „Uranus“ színházban. Ezen a héten pénteken és szombaton 50-edszer kerül bemutatásra az „Uranus“ nyári-színházban (vásártér), mely jubiláris előadást különös módon óhajta megünnepelni az Uranus igazgatósa.

* Littmann Pepi utolsó vendégfellépte. Az Uranus nyári-színházban Littmann Pepi a világhírű lengyel-zsidó zsargon-énekesnő ma este lép fel utoljára teljesen új műsorral. A mai műsora speciális zsidó dalokból

van összeválogatva, melyet hatásosabban, szívhez szólóbban Littmann Pepinél senki sem tudja előadni. Ugyancsak ma utoljára lesznek bemutatva a következő zsidó-tárgy mozgófényképek: Trouville látképe, színes természeti felvétel. — Dávid és Saul, színes bibliai történet. — Rebeka, zsidó történelmi dráma. — Jefka leánya, jelenet a szentírásból. — Eszter, két felvonásos dráma a zsidó-történetből. Naponta csak egy előadás, kezdete fél 9 órakor. Felemelt helyárak. Telefon 3—28.

* **A nyomorultak jubileumi (50-ik) előadására,** mely pénteken és szombaton, 25-én és 26-án lesz az Uranus nvári-színházban, jegyek előjegyezhetők telefonon 3—28, vagy személyesen az Uranus irodájában (Koronapassage.) A nyomorultak naponta egy előadásban lesz bemutatva fél 9 órától fél 12-ig. Helyárak: Páholy 6 személyre 6 K, zsölye 90 fillér, zártszék 70 fillér, I. hely 50 fillér, II. hely 30 fillér.

Bukarestben kötik meg a balkáni békét

A háboru végnapjai

A balkáni béke immár csak napok kérdése. Ennek a megállapításnak az alaposágát nem ronthatják le a török hadsereg újabb fegyvertényei, mert egészen bizonyosra vehető, hogy Enver bey serege, amilyen rohammal befészkelte magát Drinápolyba, Lüleburgászba és Kirkkilisszébe, éppen olyan gyorsan fog kivonulni onnan a hatalmak parancsszavára. A négy balkáni állam már hajlandóságot mutatott arra, hogy a béketárgyalásokat felvegye és ugye lehet, már a legközelebbi napokban összeülnek Bukarestben a békedelegátusok.

Mai távirataink itt következnek:

A románok válasza Bulgáriának.

Szófia, július 23. A bolgár távirati iroda a román külügyminiszter által adott válaszra vonatkozóan kijelenti:

Majoreszku kijelenti, szerencsésnek érzi magát, hogy megállapíthatja, hogy a két kormány közös óhaja a békekötés meggyorsítása. A kicserélt véleményadás alapján a román kormány vitán kívül állónak tekinti, hogy Bulgária a Turtukája—Dobrics—Balcsik vonalat Romániának átengedi. Románia ezenkívül néhány más föltételt javasol, amelyet Bulgária elfogad. A román kormány hajlandó a hadviselő felek közt való katonai tárgyalásra egy képviselőjét elküldeni. E katonai tárgyalás egy egyetértően megállapítandó helyen fog végbemenni.

Ami a békepreliminár megállapítására és magára a békekötésre vonatkozó tárgyalásokat illeti, Majoreszkunak az a véleménye, hogy e célra Bukarest volna a legalkalmasabb hely.

Bukarest, július 23. Szerbia hozzájárult Románia ama kívánságához, hogy a békeértekezletet Romániában tartsák.

Javult a helyzet.

Bukarest, július 23. Diplomáciai körökben azt hiszik, hogy a békére való kilátás nagy mértékben javult a Radoszlavov-kabinet magatartása következtében és azt hiszik, hogy a legrövidebb idő alatt várni lehet az ellenségeskedés megszüntetését. Aligha fogják teljesíteni Törökországnak azt a kívánságát, hogy a tárgyaláson részt vehessen. Genadiev bolgár külügyminiszter kijelentéseit kormánykörökben meglelégedéssel fogadják és kijelentik,

hogy Bukarestben minden támogatásra számíthat. A szófia-i kormány az a becsületes akarata, hogy Bulgária és Románia között a jövőben testvéri viszony legyen.

Szerb győzelem.

Belgrád, július 23. (Hivatalos szerb forrásból.) A Szent Nikola mellett lefolyt véres küzdelem után, amelyben a bolgárokat, akik Knyazevác és a Timok mellett levő helységeket kifosztották, visszaszorítottuk és győzelmes csapataink tegnap reggel nyolc órakor Belograticba vonultak be. A város közönsége csapatainkat lelkesedéssel fogadta. Egyidejűleg bevonultak a városba a Zajecsár felől jövő csapatok, amelyek harminckét ágyut, tizenhét lövészeres ládát, háromezer fegyvert egy golyószórót, egy teljesen fölszerelt tábori kórházat és nagymennyiségű élelmiszert zsákmányoltak.

Danev elmenekült.

Páris, július 23. A Journal des Débats jelenti, hogy Danev volt bolgár miniszterelnök merénylőtől való félelmében elmenekült Szófiából.

A törökök a Maricáig vonulnak.

Konstantinápoly, július 23. A nagyvezér közölte a nagykövettekkel, hogy a török csapatok nem fogják átlépni a Maricát.

Bevonulás Drinápolyba és Kirkkilisszébe.

Szófia, július 23. (Bolgár távirati iroda.) Az a nagyszámu rendes katonaság, amely tegnapelőtt Drinápoly előtt megjelent és a jelentéktelen bolgár helyőrséget fölszólitotta a város átadására, arra készítette a bolgárokat, hogy ellenállás nélkül visszavonuljanak. Tegnap reggel a török csapatok megszállták a várost és a lakosság között leirhatatlan kegyetlenkedéseket követtek el. A lakosság pániktól elfogva menekült a törökök elől, akik nem ismertek irgalmat. Ugyanez a sors érte Kirkkilisszét is, ahol a gyöngye bolgár helyőrség kénytelen volt visszavonulni. A törökök Kirkkilisszébe is rettenetes mészárlást rendeztek. A bolgár kormány utasítást adott a nagyhatalmaknál levő képviselőinek, hogy a törököknek Drinápolyban és Kirkkilisszébe elkövetett mészárlásai miatt tiltakozzanak a hatalmaknál.

Konstantinápoly, július 23. Ibrahim ezredes parancsnoksága alatt nagyszámu lovasság Enver bey vezérlete alatt pedig önkéntes gyalogos csapatok bevonultak tegnap reggel Drinápolyba. A bolgár csapatokkal rövid küzdelmük volt csupán. A bolgárok elvonulásuk előtt a város lövészerraktárát és néhány középületet a levegőbe röpítették.

Konstantinápoly, július 23. Az Enver bey vezérlete alatt álló Viza-hadsereg és a Fethi bey vezetése alatt levő Bulair-sereg már vasárnap este egyesült Drinápoly előtt. Babeszkinél foglyul ejtettek egy bolgár zászlóaljot.

A hatalmak Törökország ellen.

Szófia, július 23. Diplomáciai részről híre jár, hogy a nagyhatalmak még hétfőn nagyon energikus lépést tettek Konstantinápolyban. Ez alkalommal különösen Franciaország exponálta magát és fenyegető hangot ütött meg.

London, július 23. A holnap nagyköveti értekezlet arról fog tanácskozni, milyen lépéseket tegyenek Konstantinápolyban, hogy Törökországot kényszerítsék arra, hogy a londoni szerződés feltételeinek alávéssze magát és csapatait az Enosz-Midia vonalig visszavonja.

Habár Törökország birtokában van most Drinápoly, Kirkkilissze és Lüleburgász, biztosra veszik, hogy a végleges békeszerződés Törökországot kötelezni fogja, hogy e területeket Bulgáriának visszaadja.

Ferdinánd király újabb távirata.

Bukarest, július 23. Ferdinánd bolgár király tegnap délután újabb táviratot küldött Károly királynak, a béke érdekében. Károly király megnyugtató választ adott. A tegnapi délután folyamán s az éjjel megérkezett Bulgária és Szerbia válasza a román javaslatra; mindketten elfogadták Románia álláspontját, hogy a béketárgyalások román területen tartassanak meg.

Hazaküldték a bolgár-foglyokat.

London, július 23. Románia az eddig foglyul ejtett mintegy 5000 bolgár katonát, miután elvették tőlük a fegyvereiket, szabadon bocsájtotta és megengedte nekik, hogy visszatérjenek hazájukba.

Reformokat a postánál és a telefontól

A kertségek postaszolgálata. — A postapalotáért és postaigazgatóságért. — Közvetlen telefon-összeköttetést Galicziával.

A debreceni kereskedelmi- és iparkamara a napokban közreadott évi jelentésében külön fejezetet szentel a posta, táviró és távbeszélő forgalmának ismertetésére és tüzetesen feltárja azokat az anomáliákat, amelyek e három fontos intézmény körül a kerület kereskedelmének és iparának súlyos hátrányára főnforogva.

A postai szolgálat ellátásáról kiilelenti a kamara, hogy az nem tud mindenütt lépést tartani a forgalom növekedésével. Debrecenben szükséges volna a postai kézbesítést a város sorompóin belül fekvő kertségekre is kiterjeszteni. E kertségek ma már sűrű népességű városrészek s így tarthatatlanná vált a mai állapot, amikor a levelek kézbesítését nem a posta alkalmazottjai, hanem a kertségeket őrző csöszök látják el. Ily körülmények közt a postai kézbesítés e városrészekben teljesen megbizhatatlan.

Éveken keresztül kérelmezte és sürgette a kamara a debreceni postapalota felépítését, mert a mai postaépület egyáltalán nem megfelelő. Már úgy is állott a dolog, hogy a postapalota építkezését a jelenlegi postahivatal helyén ez év folyamán megkezdik, azonban újabb a kereskedelmi miniszter ur arról értesítette a kamarát, hogy a megfelelő hitel hiányában az építkezéseket nem kezdhetik meg. Ezzel a postapalota építése, sajnos, bizonytalan időre elhúzódhat. Az új postapalota felépítése azonban valósággal halasztást el nem bíró közszükséglet és így a kamara ez alkalommal is köteletségének tartja, hogy ezen építkezés sürgősségére ismételten rámutasson. A postapalota építésénél feltétlenül méltánylást kellene találnia a debreceni kereskedelem azon jogos kívánságának, hogy az új palota földszintjének utcai részén üzleti helyiségek legyenek. Erre való tekintettel megoldható volna az új postapalota építése oly módon is, hogy a postai kocsiforgalom számára a Battány-utcáról nyitnának hozzájárót s így a Piac-utcai homlokzaton szükségtelen volna széles kapu kiképzése.

Debrecen postaforgalmának megfelelőbb ellátása érdekében szükséges volna egy új postahivatal felállítása a Mester-utcán. Ez különösen az e városrészen lévő nagy gyárvállalatok érdekeit szolgálja.

Ujból felszínre kell hoznunk a debreceni postaigazgatóság megszervezésének kérdését. A debreceni postaigazgatóság felállítását teljesen indokolja a város egyre növekvő gazdasági és kulturális jelentősége és az a tény,

hogy a keleti országrésznek gazdasági, kulturális tekintetben Debrecen a központja.

A postai kezelés többrendbeli mizériáinak ismertetése után a kamara a *távíróforgalomról* mond megszívlelésre méltó bírálatot, majd a *telefon* intézménye körül javasol nagyon célszerű és könnyen megvalósítható reformokat.

A telefon intézményénél — úgy mond — helytelennek tartjuk, hogy a díjak megállapításánál szigorúan ragaszkodik a *vármegyei közigazgatási beosztáshoz*, mert a kereskedelmi élet nem ismer vármegyei határokat, különösen olyan exponált helyeken, melyek két vagy több vármegye határán fekszenek. *A szabályozásnak a távolságot kellene egyedül alapul venni.* Meg kellene állapítani a távolságot, ameddig minden irányban díjtalanul lehet telefonálni, tekintet nélkül arra, hogy melyik megyében van a felhívó és a felhívott telefonszám. *A díjak további megállapításánál is egyedül a távolságnak kell alapul szolgálnia, mint ez a vasutnál is történik.*

Addig is, amíg ezen egyedül helyes szabályozás megvalósulhat, különböző megyék szomszédos járásai között díjtalanul vagy legalább nagyon mérsékelt díj fizetése mellett kellene megengedni a távbeszélő használatát.

További részében a jelentés annak az általános panasznak ad hivatalosan kifejezést, hogy a telefonhálózatba való bekapcsolás nagyon nehézkes; ennek vagy a készülékek hiánya, vagy a munkaerők elégtelensége lehet az oka, azonban mindenesetre orvoslandó a mai helyzet. Sok esetben előfordul, hogy a telefonbeszélgetések érthetetlenek. Különösen gyakori ez az interurbán beszélgetéseknél. Különös horderővel bír a most ismertetett fejezet következőképp hangzó zárópasszusa:

A keleti országrész iparának és kereskedelmének egyik fő export területe Galícia, ennek dacára nincs ezideig közvetlen telefonösszeköttetésünk Galiciával. Kerületünk iparára és kereskedelmére nézve a Galiciával létesítendő közvetlen telefonösszeköttetés fontos és sürgős szükségét képezi. Ez összeköttetés létesítésének szükségét kérdésénél a Galiciával ezidőszereint folytatott telefonbeszélgetések számát nem lehet mérvadóul venni, mert ma Wienen át az érdekeltség a közvetett összeköttetés meg nem felelő volta miatt egyáltalán nem érintkezik telefonon, hanem kénytelenségből inkább az érintkezés más módját használja.

HIREK

*

— **Az új kereskedelmi miniszter Debrecenhez.** Harkányi János báró kereskedelmi miniszter tegnap a következő leiratot intézte Debrecen város törvényhatóságához:

Ő császári és apostoli királyi felsége folyó évi július hó 13-án Bad Ischlben kelt legfelsőbb elhatározásával a m. kir. miniszterelnök ur előterjesztése alapján engem kereskedelemügyi m. kir. miniszterré legkönyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Midőn ezt címmel ezuton is tudatnám és közölném, hogy a kereskedelemügyi minisztérium vezetését mai napon átvetem, egyszersmind fölkérem a törvényhatóság közönségét, hogy engem a reám váró fontos közérdekű föladatak teljesítésére irányuló törekvésemben törvényes hatáskörében támogatni sziveskedjék. Budapest 1913 július hó 17-én. Harkányi.

— **Bizalom a kormányban.** Magyaróvárról táviratozzák: Mosonvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt tartott közgyűlésén tárgyalta az új kormány bemutatkozó leiratait. A közgyűlés kimondta, hogy támogatásáról biztosítja Tisza István gróf miniszterelnököt s úgy neki, mint az egész kormánynak bizalmat szavazott.

— **Ozory Istvánt eltemették.** Nagy részvét és mélységes gyász között foltt le ma délelőtt felsőozori és kohanóci Ozory István dr. volt jogakadémiai nyilvános rendes tanár temetése. Ugy a jogakadémia tanári kara, mint a város minden számottevő intézménye testületileg vett részt a végtisztelésen, melyen az egyházi szertartást Erdős József dr. teológiai tanár, az elhunyt jogtudós kartársa végezte. A város részéről Kovács József polgármester és Magoss György dr. főügyész vettek részt a temetésen, melyen Jenev Miklós főkapitány képviseltében a rendőrség tisztikara is megjelent.

— **A száztizezer koronás postacsalás.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Az ismeretes száztizezer koronás postacsalás hőse, Kerner Antal segédmérnök ellen a posta műszaki felügyelősége még a rendőri eljárás befejezése után megindította a fegyelmi vizsgálatot. Kerner nem várta be fegyelmi ügyének elintézését, hanem ma beadta állásáról való lemondását.

— **Nagyváradra viszik a honvéd önkéntes-iskolát.** Nagyvárad hírforrás szerint jövő évben a honvéd-kerületi parancsnokság önkéntesei Nagyváradra vonulnak önkéntesi iskolába. A hadvezetőség négy helyőrség honvéd önkénteseit vonja itt össze s így Arad, Békés-Gyula, Debrecen és Nagyvárad leendő tartalékos tisztikara itt nyeri oktatását a hadi tudományokból.

— **Lövés az elnök hajójára.** Newyorkból írják nekünk, hogy komoly veszedelem fenyegette minap Wilson, az Unio elnökét, amidőn Mayflower nevű jachtjának a földéjén tartózkodott. A hajó a Potomac folyón haladt föl Washington felé és mikor Bead város közelébe ért, egy tizenegyhüvelyes ágyugolyó a hajó közvetlen közelében csapódott a vízbe. A parvon ugyanis tüzerek gyakorlatoztak és az egyik lövés célt tévesztett. Ha a golyó csak valamivel is odább esik le, a hajó és talán az elnök is elpusztult volna. A hajón nagy ijedelmet keltett a tüzerek vigyázatlansága, de Wilson elnökön nyoma sem látszott a fölindulásnak.

— **Ankét a kereskedelmi alkalmazottak ügyében.** A debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete, a törvényhozás által alkotott legújabb törvény ismertetése végett, holnap este Maróti-utca 4. szám alatti helyiségében ülést tart. E törvény ugyanis akként intézkedik, hogy a törvényhatósági joggal felruházott városok a kereskedelmi alkalmazottak záróját szabályrendeletileg állapíthatják meg. A holnap ülést tárgya is e körül fogor.

— **Utászok szerencsétlensége.** Bécsből táviratozzák: A felsőausztriai Wilhering közelében az utáskatonák gyakorlatozása közben nagy szerencsétlenség történt. Mikor az utászok egy motorcsónakról összekapartak kötni egy épülő katonai hidat, a motor felmondta a szolgálatot s a csónak elsüllyedt. Egy utász a vízbefult két tisztet és három utászt kimentettek.

— **Robbanás a löszgyárban.** Bécsúj helyből táviratozzák, hogy a wöllersdorfi löszgyárban, az 50-es számú épületben ma délben robbanás történt. Husz ember súlyosan megsebesült s ezek egyike rövidesen behalt sérüléseibe. A robbanás valószínűleg abból keletkezett, hogy a gyutacs-készülékkel vigyázatlanul bántak. A vizsgálat folyik.

— **Árpádkori pénzelet a Bika építkezésnél.** Tegnap reggel a Bika építkezésénél a munkások nagymennyiségű ezüstveretű pénzt találtak, mely mint megállapítható, még az Árpádok-idejéből való. A talált régiséget menten árusítani is kezdték s több száz darabot potom pénzért elkótvavetyéltek. A lelet Zoltai Lajos muzeumi örök is tudomására jutott, aki feljelentést tett a feltalálók ellen, kiktől a rendőrség mintegy 20—30 darab pénzt, melyen tuladni nem tudtak, elkobozott.

— **Osztályfőnökből főszerkesztő.** Kánia Kálmán külügyminisztériumi osztályfőnök, a külügyminisztérium sajtó osztályának vezetője, — mint emlékeztetés, — az első balkáni háboru tuán heves támadásoknak volt kitéve tekintélyes osztrák lapok részéről, mert állítólag a sajtó informálása körül illetéktelen befolyásoknak engedett, börze érdekek szolgálatában állott és a monarchia érdekeinek ártott volna. Bár e támadások ellen Berchtold gróf külügyminiszter nevében is erélyesen védelmébe vette az osztrák miniszterelnök Kánia osztályfőnököt akit ugyanabban az időben a rendkívüli miniszteri és titkos tanácsosi címmel is kintüntetett a király; mégis meg vannak számlálva a hetek, vagy a hónapok, ameddig Kánia még ott maradhat előkelő állásában. Mint értesülünk, az ősz elején Kánia osztályfőnök és tárca nélküli miniszter le fog közzönni mostani állásáról. Már ki is szemelték az állást, amelybe — természetesen egy újabb bucsuztató kitételek kapcsán — Kániát el szeretnék helyezni: ez pedig a „Pester Lloyd” főszerkesztői állása, amely Singer Zsigmond halálával megüresedett és amelyet a Pesti Lloyd társulat az őszig betöltetlenül hagy. A bécsi körök, akik Kániát a Lloyd főszerkesztői székébe szeretnék penzionálni, azzal érvelnek, hogy Kánia soproni születésű magyar ember és hogy a külügyminisztériumban eleget foglalkozott sajtóval.

— **Elhunyt járásbíró.** Nagy Károly mezőturi kir. járásbíró f. hó 20-án 42 éves korában meghalt. Iskoláit Debreczenben végezte. A debreceni kir. törvényvézknél volt joggyakornok, majd aljegyző. A társaságnak is kedvelt tagja volt. Hatalmas, athléta alakjár ma is sokan emlékeznek. Debreczenel mindig föntartotta összeköttetését; jóbarátait gyakran fölkereste. Özvegyén és kis gyermekén kívül kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Letartóztatott postamester.** Miskolcraól táviratozzák: A borsodmegyei Bélaapátalva község postahivatalában a kassai postagazgatóság rovincsolást tartott s megállapította, hogy Berky Gyula postamester három év alatt közel ötvenezer koronát sikkasztott. Pénztárvizsgálat után a postamestert letartóztatták és feltűzött szuronyu csendörök kísérték be a miskolci ügyészség fogházába. A postamester az utóbbi időben roppant költséges életet élt. Napokon keresztül feléje se nézett hivatalának, hanem pezsgőzött és kártyázott; gyakran mulatott a fővárosban is. Azt terjesztette magáról, hogy privát vagyona van és abból telik. A kassai postagazgatóságnak azonban megirták róla, hogy nagy tételekben játszik bécsi és budapesti bukmékeknél. Ezeknek a leveleknek alapján rendeltek el ellene a vizsgálatot. A postamester mindent bevallott.

— **Részeg, akit betörőnek néztek.** Hajdudorogról jelentik nekünk. Csaknem végzetessé válható tévedés áldozata lett az éjjel Bacso Péter kömivessegéd. Tegnap este betért az egyik korcsmába, ahol tökrészegre itta magát. Éjjel önkivületi állapotban aztán betért Táporján György lakásába, ahol a zajra felriadtak, fegyvert Bacsóra s mert a részegség folytán magát igazolni nem tudta, annyira összeverték, hogy súlyos sebekkel szállították haza lakására. Több ütés érte a fejét is s aligha nem koponya-csonttörést is szenvedett.

— **A Magyar király kávéházban.** Husserl Károly országos hírű elite női zenekara minden este Fehérváry Margit hegedűművész nő vezetésével hangversenyez.

Mandel Lipót

cipőáruházát

Piac-utca 28.

Városi bérház sarokhelyiségébe helyezte át.

Telefon 352.

Telefon 352.

— **Takonykór a tüzerlovak között.** Miskolcra jelentik: A Miskolcon állomásozó tüzerlovak között az e hó folyamán Megvaszó és Szerencs vidékén tervezett gyakorlatokon nem vesz részt, mert a lovak között a kaszárnyában takonykór lépett fel. A kór olyan veszedelmes arányokban pusztít, hogy tegnap *negyvenkét lovat kellett agyonlőni.* A hadügyminiszteriumból Miskolcra küldött állatorvos elrendelte a legszigorubb intézkedéseket.

— **Apróbb lopások.** A rendőrségnél mai napon a következő lopások miatt tettek feljelentést: Milch Dezsőnéől Ungár Rebeka szakácsnő egy értékes selyem bluzt lopott és azzal megszökött. — Végh Dánielnél Nagy József két kövér libát elemelt. — Bálinti Károly lakatostól albérlője Oszlány Béla a koffer feltörése után kisebb pénzüsszeget vitt el. — Végül Friedmann Józsefnél albérlője Hercz Kálmán egy zálogjegy értékéig megkárosította. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

— **Gyermekjáték a távirópóznával.** Püspökkladányból jelentik az ügyészségnek: Juhász József, Péntek József és Kiss Lajos idevaló gyermekek játék közben a távirópóznát kezdték kövel dobálni.

— Ki tudja a porcellánokat leütöni? — ez volt a nagy probléma, melyet mindhárom olyan ambícióval oldottak meg, hogy nemsokára féltucat szigetelő porcellán hevert a földön. A csendőrség a nyomozást megkezdte az ügyben.

— **A milliomos cigányok — orosz kéme.** Aradról jelentik: Néhány hét óta Aradon tartózkodnak az ugynevezett „milliomos cigányok”, akik már az ország különböző részein telepedtek meg, de újból főszedték sátorfájukat. Az aradi rendőrségen Braun Gusztáv vendéglős feljelentette őket, hogy öt 210 koronával megkárosították. Edények reparálását vállalták el és 210 koronát kaptak, de az edények néhány nap múlva újból elromlottak. Braun azt állítja, hogy a cigányok nem is értenek a reparáláshoz, hanem megcsalják a hiszékeny lakosságot. E följelentéssel kapcsolatosan az aradi lapok cikket írtak a milliomos cigányokról. Így tudta meg Aradon tartózkodásukat Kiss József aradi földbírtokos, aki egy haradi lapban most nyílt levelet intézett a közönséghez és azt állítja, hogy ezek a cigányok orosz kéme. „Nagyszalontán — írja — szemtanuja voltam, hogy a postán nyolcvanezer koronát vettek föl, amely összeg Moszkvából érkezett a címükre. A hatóságoknak nagyon is szemmel kellene tartani őket, mert aalpos a gyanu, hogy ezek az emberek kémkedés céljából utazzák be az országot és nem is értenek semmiféle mesterséghez”.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.	
Magyar hitel	817 50
Osztrák hitel	820 50
4 százalékos koronajáradék	81 10
Államvonal	694
Jelzálogbank	414
Réimann utcai	692 50
Halgatózási	748
Közmű vasút	638 50
Irányzat:	
Magánleszámitolási kamatláb:	
Bécs 5 1/8 %	Berlin 4 3/4 %
London 4 3/4 %	
Budapesti gabonátőzsde.	
Evars E. (Strasser és König) dobr. hisományos távirati jelentése	
Buda májusra	11 59
„ júliusra	11 14
1913. okt.	8 25
Ros, októberre	8 25
„ júliusra	8 31
Zab októberre	7 32
„ júliusra	7 32
Tengori 1913. év júliusra	7 19
aug.	7 19
Készárú 5-tel drágább.	

Rendelet az aratási szerződésekről. Ghyllányi Imre báró földmívelésügyi miniszter rendeletet bocsátott ki a törvényhatóságokhoz, amelyben utasítja őket: figyelmeztessék hirdetések útján a gazdákat, hogy az aratómunkásokkal kötött szerződéseket,

az aratás békés és zavartalan lefolytatása érdekében, az 1898. évi II. törvény-cikkben foglalt feltételek mellett kössék meg.

Rendeletében a miniszter többek közt még a következőket mondja: Ha szerződött munkások a szerződés teljesítését megtagadják, az elsőfoku hatóságoknak a munkaadó panaszára kötelessége haladéktalanul megindítani a törvényszerű eljárást és a törvény intézkedéseinek alkalmazásával annak intencióit megvalósítani. Minthogy a törvényben előírt alakszerűségeket megtartásával létrejött szerződésben elvállalt munkateljesítés megtagadása kihágást képez, ha emiatt emeltek panaszt, az eljárás során hatósági egyeztetésnek, békéltetésnek, az alkudozás közvetítésének helye nincs, mert itt nem magánjogi kérdéssről van szó, hanem arról, hogy a szerződés megszegése, illetőleg szerződésben vállalt munka megtagadása által az illető kihágást követett el. Ha a szerződés teljesítését a törvény alkalmazásával sem lehet biztosítani, úgy a polgármester, vagy a főszolgabíró jelentésére a földmívelésügyi miniszterium az általa összegyűjtött munkásokból fog munkásokat adni. A munkaadónak ez esetben be kell jelentenie, hogy a munkástartalékból hány munkásra van szüksége és hova menjenek a munkások. Köteles a munkaadó a tartalékmunkások gyűjtőhelyéről vagy közvetlen lakóhelyükről az oda- és visszazállítás költségeit fizetni és őket élelmezni, amint a gyűjtőhelyen a ménesbirtok élelmezi. Megjegyzendő, hogy kiegészítő munkásokat indokolt esetben csakis oly munkaadó kaphat és általában csak az tarthat számat a hatósági támogatásra, aki a munkásaival kötött szerződésnél a törvény által követelt alakszerűségeket megtartotta s aki egyáltalában nem hibás abban, hogy munkásai a szerződés teljesítését megtagadják.

Legjobb arany, ezüst és fém férfi és női
ÓRÁK
jótállással
Kurián Gyula órásnál. Debreczen, Piacz-u. 42.

TÖRVÉNYKEZÉS

Baloghy György dr. rágalmazási pöre

A törvényszéki elnök egy szocialista vezér ellen.

Az aradi királyi törvényszéken rövid időn belül igen érdekes főtárgyalás keretében elevenítik fel a nagy politikai pörnek, *Lukács László* volt miniszterelnök által *Désy Zoltán* ellen indított pörének egyik epizódját. — Az aradi királyi ügyészség útján ugyanis *Baloghy György dr.*, a budapesti büntető törvényszék kiváló elnöke fogta pörbe *Klárík Ferencet*, a budapesti szociáldemokrata párt pártvezetőségi tagját, amiért ennek az esztendőnek március havában Aradon megtartott népgyűlésen megrágalmazta.

A szocialista-párt, mielőtt a budapesti törvényszék másodizben mondott volna ítéletet a Lukács-Désy pörben, országsszerte népgyűléseket tartott, amelyeken a politikai szennvedélyek felkeltése által akart hangulatot teremteni a miniszterelnök ellen és mintegy pressziót készült gyakorolni a bíróságra, a mely a szennzációkban bővelkedő pörben ítéletet volt hozandó. Aradon március kilencedikén volt ez a népgyűlés és itt *Klárík Ferenc* pártvezetőségi tag mondott egy óras beszédet, amelyben pártja szempontjából világította

meg a bíróság döntése alatt álló ügyet és arra a kijelentésre ragadtatta magát, hogy „*Lukács László miniszterelnököt hivatalos helyiségében fölkereste Balogh György törvényszéki elnök és utasításokat kért tőle a pör vitelére, különösen pedig azért történt ez a vitelit, hogy az elnök megtudja, vajjon Lukács óhajtja-e a bizonyítékok felvonultatását, megengedje-e a törvényszék Désynek a bizonyítást.*”

Klárík állítása szerint a miniszterelnök megparancsolta Balogh elnöknek, hogy a bizonyítást ne engedje meg.

A népgyűlésen megjelent hatósági kiküldött gyorsírói jegyzetek alapján készült jegyzőkönyvben megírta ezt és minthogy itt közhatalósági funkciót végző egyén cselekedetéről van szó, az aradi királyi ügyészség felhatalmazásért fordult Balogh Jenő igazságügyminiszterhez, kérve, engedje meg, hogy *Klárík Ferencet* a bíróság előtt *rágalmazással megvádolhassa.* Az igazságügyminiszter felhatalmazása alapján *megindult a pör*, amelynek iratait az ügyészség áttette az aradi rendőrséghez, hogy az az előzetes nyomozást végezze el. A népgyűlésen részt vett hallgatóság köréből fogtak tanukat kihallgatni és ennek befejezte után az ügyészség előterjesztést tesz majd a vizsgálóbírónak a vizsgálat elrendelését kérve.

§ **A tüzer tolvaja.** Kutzkó Albert honvédtüzér szabadságon volt szüleinél Püspökkladányban. Mikor innen hazautazott, a váróteremben melléje szegődött *Kun Sándor* 26 éves rovott multu cipészszegéd, aki belenyúlt a tüzer zsebébe s ennek pénztárcáját kiemelte. Kutzkó Albert azonban észrevette a lopást, szólt a csendőrnök, aki megmotozta a suszterlegényt s a tüzer pénztét meg is találta ennél. *Kun Sándor* ma vont a felelősségre a törvényszék, mely tíz havi börtönt mért reá. Az ítélet iogerős.

§ **Lópatkolás közben.** Pár hét előtt megírtuk, hogy *Ratta József* 20 éves kovácslegény azokat a gazdákat, akik patkolás miatt jöttek a műhelybe, meglopta. Így járt *Nagy Imre* földesi gazda is, aki kabátját levette, egy szögbe akasztotta. *Ratta* odaosont a kabáthoz s az abban volt pénztárcát kiemelte, a mai tárgyaláson pedig azzal védekezett, hogy a földön találta a tárcát, melyet a csendőrök nála meg is találtak. Négy havi fogságra ítélték.

§ **Pórujárt libatolvaj.** *Fehér Károlyné* debreceni lakosnő régi ismert alakja a rendőrségnek. Pár hét előtt lesbe állt a városi téglavetőben s az ott legelő libákat az árokba csalta és ellopta. *Rajta* érték a lopáson, bekerült a kóterbe, ma pedig két havi fogságra ítélt a bíróság.

Mercur Irógép Vállalat csődtömegéből:

23-án és 24-én d. e. 9-től 12-ig, d. u. 3-5-ig eladásra kerülnek: 5 db Adler irógép és más rendszerű gépek, irodai felszerelések és berendezések. Továbbá nyomdai betűk és felszerelések, a Piac-utca 77. sz. alatt, az I. emeleten levő Mercur helyiségében.

DR SAJÓ BÉLA, TÖMEGGONDNOK.

HA VALAKI

spórolni akar, menjen városi bérház 8-ik helyiségébe, ott kaphat:

1 kg. I-ső rendű marhahúst . 1 K 52 fill.

1 kg. II-od rendű marhahúst . 1 K 36 fill.

Ugyanott olcsón vásárolhat gyenge borju-, juh- és sertéshúst, zsirnak valót és hályat.

!!!! szolid és pontos kiszolgálás mellett !!!!

IFJ. VARGA ÉS BALOGH PÉTER

hentes és mészárosoknál, Simonffy-utca.

Árverés

Vb. Fa mányának l tik, hogy a gokból a m 52 fillér bes továbbá 822 rendezés és 83 fill. kint 1913. évi kezdetét ve üzleti helyis birói kiküld ellenében e Miről

sittetnek, h berendezést tartoznak és ért, valódis csődtömeg, vatol.

Az ár verés megk vehetők.



Figyeljen rozottan E telen

Erdőgy

!!
üzle

fele

Pia

641. sz. 19

Ár

Alulir

évi LX. t.

hírré teszi,

ságnak 19

vetkezébe

képviselt

s jár. erej

foganatosít

lül foglalt é

ingóságok,

verésen el

Mely

rásbíróság

folytán 80

dij és edd

lérben bir

erejéig De

sz. alatt le

llus hó

órája ha

venni sza

zessel h v

góságok

§§-ai érte

legtöbbet

alul is el

Ame

gokat más

azokra ki

árverés az

mében ez

Kelt

napján.

Árverési hirdetmény.

Vb. Farkas és Fried cég csődválasztmányának határozata folytán közhírré tétetik, hogy a csődtömeghez leltározott ingóságokból a még ki nem árúsított 3304 korona 52 fillér beszerzési értékű különböző vasárak, továbbá 827 kor 80 fillérre becsült üzleti berendezés és felszerelések, végre 2910 korona 83 fill. kintlevőség és ezek járulékai a **folyó 1913. évi július hó 25-én d. u. 5 órakor** kezdetét veendő és a **Csapó-u. 19. sz. alatti** üzleti helyiségben fogatosítandó árverésen bírói kiküldött közbenjöttével készpénzfizetés ellenében eladatnak.

Miről a venni szándékozók azzal értesítetnek, hogy úgy az árukat, mint az üzleti berendezést azonnal átvenni és elszállíttatni tartoznak és hogy a kintlevőségek fentállásáért, valódiságáért és behajthatóságáért sem a csődtömeg, sem a csődválasztmány nem szavatol.

Az áruk és üzleti felszerelések az árverés megkezdéséig szabad kézből is megvehetők.



Figyeljen a névre és kérjen mindig határozottan **Erdőgyöngyét**. Hasonnevé érték-telen utánzatok visszautasítandók!

Erdőgyöngyeművek Moritz Löw, n-Hussowitz.

!! **Kimaradt** !!

üzleti könyvek

felette olcsón kaphatók

Piac-utca 49. II. udvar.

641. sz. 1913. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. járásbíró-ságnak 1912. évi V. 1242. számú végzése következtében dr. Weisz József ügyvéd által képviselt Liebschütz Gyula javára 80 korona s jár. erejéig 1912. évi április hó 20-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1070 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a debreczeni kir. járásbíró-ság 1912. évi V. 1242. számú végzése folytán 80 korona tökekövetelés, $\frac{1}{3}\%$ váltó-díj és eddig összesen 150 korona 50 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Debreczenben, Deák Ferenc-utca 11. sz. alatt leendő megtartására **1913. évi július hó 25-ik napjának délutáni 2 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Debreczen, 1913. évi június hó 30. napján.

Gál Vilmos, kir. bir. végrehajtó.

Telefon 945. ::::: Telefon 945.

Tüzifa, köszén

igen olcsón beszerezhető

SZÜGYINÉL, (Hungária-malom mellett.

Ugyanott 2 és 3 méteres akácfaok olcsón kaphatók.

Mit kiabál?



hiszen mindenki tudja már, hogy a

MÁGNÁS CIPŐKRÉM

Minősége kitünő puhít, tisztít, fényesít.

Gyártja: **HERCZEG és GEIGER** csász. és kir. udvari szállító Budapest. KAPHATÓ MINDENÜTT.



Árverési hirdetmény.

Alulírott királyi közjegyző közzéteszem, hogy a Közgazdasági Bank és Váltóüzlet Részvénytársaságnál elzálogosított három (3) darab Debreczeni Első Takarékpénztári részvény folyó évtől kezdődő szelvényeivel együtt a nevezett Közgazdasági Bank és Váltóüzlet Részvénytársaságnak Debreczenben, Piac-u. 59. szám alatt levő üzleti helyiségében közbenjöttöm mellett **folyó évi augusztus hó 1. napján délelőtt 12 órakor** megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés és a vételi illeték viselésének kötelezettsége mellett el fog adatni.

Debreczen, 1913 július 22.

Dr. Galánffy János, kir. közjegyző.

	<h2>Debreczeni Butorkészítő Asztalosok Árucarnok Szövetkezete</h2>	
<p>Állandó butorkiállítás. Teljes lakás-, kávéház- és szállodaberendezés.</p>	<p>Debreczen, Hunyadi-u. 17/19.</p>	<p>Előnyös fizetési feltételek. Szavatosság az áruk kiváló jó minőségéért.</p>
<p>Szigoruan szabott árak.</p>		<p>Szigoruan szabott árak.</p>

!! Kun sertéspara !!

(Övszer)

Próbálja meg! Husz perccel megússza a vést!
Disznója mindig egészséges, ellentálló lesz!
Non plus ultra.
Már az **Andrásnapi malacoknak** kezdeni kell adni, hogy a tavaszi s nyári betegségek el ne vigyék!!

Ajánló információt ad: Nagy Lajos, Gombos, Kuczik, Némethy L. stb. részben nagyhizlalo urak Debreczenben. Szádeczky László urad. intéző ur Boczonád (Heves m.) gróf Zichy Géza tetéleni, Gosztonyi Kálmán Pa Alatkai, gróf Bánffy Dénes Szaggyfalsi, Mihalovits thereszovádi, Pálffy Dénes takcsafalvi, Csapó István Pa Istvánfalvi, (u. p. Földes), Balogh Tihamér Szentkozmai, (u. p. Ber-ujfalu), Elek Dezső Demecseri, gróf Degenfeld József Csomaköz, Homokilag, Pelei Ugron Akos, Ugron Zoltán, fiatfalvi stb. uradalmi. Méltóságos és főtisztelott dr. Baltazár Dezső püspök ur Debreczen. Nt. Rác Lajos ref. lelkész ur Micske, főtiszt. Lovisehek Mihály Karász, Nt. Szücs László ref. lelkész Csatar, Pospiss Géza földbirtokos ur Pa Kellős (u. p. Mező-Sas) s Békés vármegyének majdnem minden nagy- és kisbirtokosa.

Számtalan elismerőlevél!

Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár Tóth Béla utoda **Kubek** gyógyszerésznél (Tisza-palota), **Jósa és Jóna** drogeriájában. 1 doboz 2 korona.

Figyelmeztetés: Ne tessék ezt holmi vásári portékával összetéveszteni, bár nem állítom, hogy ezzel a sertésvész problémája meg van oldva, de a hirdettett svindlik közt egyedül bír komoly gyógyértékkel, mit aránylag kis hirdetéssel elért **elterjedtsége bizonyít legjobban!**

30 azó 50 fillér, azonnal minden szó 8 fillér, a legkisebb hirdetés 50 f.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedett minden szó 10 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők.

Apró hirdetésekre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Levelezés

Partneremet a legszívésebben üdvözliöm. Jól viselje magát!! Pá, a viszontlátásig. Buksi.

Csinos, független orosz hölgy 150,000 korona készpénzhozomány, később még nagyobb örökség, osztrák vagy magyar férjet óhaj. Csakis komoly ajánlkozók (vagyon, vallás mellékes) irjanak, de ne névtelenül, erre a címre: „Hymen“ Berlin 18.

Különféle

SZLATNIN-VIZ a legjobb huyhajtó. - Kapható a Deutsch üzletekben.

Valódi édes nemes szegedi paprika-különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmatárú nagykereskedésében, pénzügyi-palota. Telefon 79.

Utazókosarak, kézibőröndök, sport- és gyermekkoscsik legolcsóbban Schwarzs M. L.-nél. Piac-u. 52, megyeház mellett.

Vízvezeték, csatornázás, központi fűtéseket szakzerű kivitelben lőtállás mellett. - Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi lókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gvencs Antal. Miklós-utca 29. sz. Telefon szám 379.

KONYHA ÉS ELŐSZOBA berendezések készen kaphatók, nagy választékban, Weisz Ferenc asztalos, József-kir.-herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90.

Fajnyulak és fajgalambok olcsón eladó. Tégláskert, Szepesi-utca 10. szám alatt.

Zsákok, rostáló- és vízmentes ponyvák olcsón beszerezhetők Fohn zsáküzletében Deák Ferenc-utca 14. iparkamara bérpalotájában.

UJI UJI találmány UJI UJI Nincs többé kifakult, átizzadt, peccsés, kopott SÁRGA CIPŐT bármilyen színre be lehet festeni. - Hredeti, új szint kap. Átfestés 1 pár 1 korona FALUSSY KÁROLY cipésznel. Csapó-utca 41.

Kopirkönyvek, valódi Heller patent, a legkeresettebb gyártmány 1000 lapos 4.60 kor. 500 lapos 2.60 koronáért kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Kimaradt üzleti könyvek kiadóhivatalunkban míg a készlet tart, igen olcsón kaphatók.

Izr. urinónél kitűnő házikoszt és lakás kapható. Arany János-u. 16. sz.

Makulaturapapiros olcsón kapható Piac-utca 49. sz., I. emeleten, a második udvarban.

Házi koszt. Hatvani Károlynénál. Kossuth-utca 25. sz. kitűnő házikoszt kapható. Próbaképen 3 napra is elfogad előfizetést.

Élvezethelyiség

Lakatos vagy asztalos műhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-u. 44.

Piac-utca 85. sz. alatt több rendbeli üzlet-helyiség bármilyen célra kiadó. Értekezni Wiener Adolf zsák- és ponyvakölcsön üzletében, Kossuth-u. 27. sz.

Lakás

Miklós-u. 21. Egy udvari lakás 4 szoba, előszoba hozzátartozóval; ugyanott 2 szoba, előszoba, hozzátartozóval; egy irodahelyiség egy szobával kiadó. Értekezhetni a kereszt-épületben.

Egy csinos külön bejáratu szoba butorral, vagy anélkül zonnal kiadó. Miklós-utca 22.

Kiadó központon olcsóbb lakások, iroda, bolt műhely. Csapó-utca 19.

Állást kap

Harmadik elemít végzett gyerekek mellé házi tanítót keresek. Miklós-u. 22.

Képviselő kerestetik béci «kuglóf» és egyéb tésztaeműek készítéséhez való kalácsanyag elárúsítására. Az egyes csomagok mindent tartalmaznak. Szakácművészet főlöseges. Vegyes- és gyarmatárú-kereskedések részére. Ajánlatok: Irányi, Wien, VIII., Tigergasse 11.

Házak-Telkek

Kiadó birtok. 1342 m. hold 56 hold dohánnyal termeléssel kúton fél óránira az állomástól, azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Bocskay-kertben 7 hold szőlő. elköltözés miatt, kedvező fizetési feltételek mellett. félholdas részletekben is. eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezsőnél. József kir. herceg-utca 33.

1099—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 3453—1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Népegyelőző Bank részére lakostól 606 korona 66 fillér tőke, ennek 1913. év február hó 10. napjától számítandó 8% kamatai és az eddig összesen 141 kor. 12 fill. perköltség erejéig 1913. évi június hó 6-án bíróság lefoglalt és 1324 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1913. évi július hó 25-én délelőtt 11 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, József kir. herceg-utca 56. sz. és Hatvan-utca 24. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1913. évi július hó 3-án.

Gál Vilmos, bírói kiküldött.

1795—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1911. V. 3712/3. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Radanovics Testvérek részére lakostól 1189 kor. tőke, ennek 1911. év szeptember hó 13. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 161 kor. 26 fill. perköltség erejéig 1911. évi szeptember hó 21-én bíróság lefoglalt és 1066 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1913. évi július hó 25-én délelőtt 10 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Mester u. 43. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1913. évi április hó 24-én.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Hajdu vármegye
szállítói

DEBRECZEN,

Kistemplom-
bazár

**FÜRDŐRUHÁK,
KALAPOK,
CZIPOK
NYÁRI
PAPLANOK,
Dörzs törülközők**

!!! óriási választékban !!!

ÜGYES

25—40 év körüli agilis, nős egyén ajánlkozzék fix alkalmazásra :: :: ::
penzbeszedőnek és üzletszerzőnek
ZEMPLINER, HATVAN UTCZA 17.

Pályázati hirdetmény.

A Debreczeni Kerületi Munkásbiztosi ó Pénztár igazgatósága egy rendelőintézet szolgálati állásra ezennel pályázatot hirdet, mely állás évi 600 korona kezdő fizetés, 320 korona lakpénz és 130 korona ruhaátalánnyal van egybekötve.

Sajátkezűleg irt pályázati kérvények a pénztár igazgatóságához címezve **1913. évi július hó 30-áig** nyújtandók be a pénztárhoz.

A pályázók kérvényükhöz csatolni tartoznak: a teljes koruságot és 40 éven aluli kort igazoló születési bizonyítványt, továbbá hatósági orvosi, vagy pénztári főorvosi bizonyítványt arról, hogy teljesen egészségesek. A választás egy évi próbaidőre szól, mely idő alatt a szolgálati viszony 2 heti felmondással mindkét fél részéről megszüntethető.

A megválasztott köteles állását azonnal elfoglalni és a pénztár mindenkor érvényben levő szolgálati és fegyelmi szabályzatát magára nézve kötelezőnek elismerni.

Debreczen, 1913 július 23-án.

Dózsa György,
elnök,

Dusa József,
igazgató.

! Világvállalat ! Először Európában.

Könyöt Brothers amerikai cirkusza, a

BARNUM ÉS BAILEY CIRKUSZ

legkiválóbb csillagból álló társulatával csak 5 napig. Európa legszebb, legnagyobb és legkiválóbb cirkusza. Debreczen város és környékének tudomására adom, hogy egész vállalatommal 24-én külön vonattal érkezem és **július hó 24-én este 8 órakor**

nagy diszelőadást

rendezek. Előadásokat csak 5 napon át fogok tartani, melyek minden eddig bemutatott mutatványokat felül fogják múlni. Vállalatom nem tévesztendő össze hasonló utazó cirkuszokkal. Mutatványaim eddig még egyetlenegy cirkuszban sem kerültek bemutatásra. Jegyek előre kaphatók az érkezés első napjától reggel 10 órától az I. számú kocsinál. Bővebbel a napi falragaszokon.